

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Ενδιάμεση αξιολόγηση του ΕΚΤ για την προετοιμασία της πρότασης για την περίοδο μετά το 2020»

(2018/C 247/03)

Εισηγητρια: η κ. Catuscia Marini (IT/PES), περιφερειάρχης Ούμπριας

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Πολιτική συνοχής

1. επιστά την προσοχή στη σημασία της περιφερειακής πολιτικής συνοχής ως θεμελιώδους πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως ορίζεται στις συνθήκες της ΕΕ, δεδομένου ότι αποσκοπεί στην επίτευξη των στόχων της Ένωσης με τη συμμετοχή και την ενίσχυση όλων των βαθμίδων διακυβέρνησης και λαμβάνοντας υπόψη τις εδαφικές ιδιαιτερότητες·
2. υπογραμμίζει τον τρόπο με τον οποίο η πολιτική συνοχής συγκαταλέγεται στις πιο παρακολουθούμενες και αξιολογούμενες ευρωπαϊκές πολιτικές, όπως εύκολα επαληθεύεται από τις πολυάριθμες εκθέσεις αξιολόγησης που πραγματοποιούνται καθώς και από τα πορίσματα των εκθέσεων συνοχής που εκπονούνται περιοδικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και συζητούνται σε διάφορα φόρουμ·
3. επισημαίνει τον καθολικό χαρακτήρα της πολιτικής αυτής, με αποτέλεσμα να είναι ευρέως γνωστή στους πολίτες, συμβάλλοντας έτσι σε μια θετική εικόνα της Ευρώπης από τους ίδιους τους πολίτες, σε μια ιστορική περίοδο κατά την οποία η ΕΕ έχει μεγάλη ανάγκη για τη βελτίωση της εικόνας της·
4. εκτιμά ότι είναι σημαντικό να καθιερωθεί ένα νέο κοινό στρατηγικό πλαίσιο που να καλύπτει όλες τις ευρωπαϊκές πολιτικές, με τη διατήρηση των υφιστάμενων πολυταμειακών μέσων επίτευξης εδαφικών στόχων (ΓΑΠΤΚ/Τοπική ανάπτυξη με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων και ΟΕΕ/Ολοκληρωμένες εδαφικές επενδύσεις)· θεωρεί εξίσου σημαντικό έναν ισχυρό κανονισμό περί κοινών διατάξεων που θα καλύπτει όλα τα ΕΔΕΤ, ώστε να εξασφαλίζονται οι αναγκαίες συνέργειες μεταξύ των πολιτικών που ακολουθούν συμπληρωματικούς στόχους·
5. παραπέμπει σε πρόσφατες γνωμοδοτήσεις της με θέμα, η πρώτη, το μέλλον της πολιτικής για τη συνοχή ⁽¹⁾, που υιοθετήθηκε τον Μάιο του 2018, και η δεύτερη, την απλούστευση ⁽²⁾, που υιοθετήθηκε τον Φεβρουάριο του 2018, στις οποίες περιγράφονται οι κύριες κατευθυντήριες γραμμές για περαιτέρω βελτίωση της πολιτικής, με έμφαση στον πιο αποφασιστικό προσανατολισμό προς τα αποτελέσματα και στη μεγαλύτερη απλούστευση·
6. έχει, εντούτοις, επίγνωση των ανεπαρκών αποτελεσμάτων και του αντίκτυπου της πολιτικής για τη συνοχή, πράγμα που εφόσον δεν οδηγήσει σε επαρκή αξιοποίηση αυτής της πολιτικής επηρεάζει αρνητικά την κοινή γνώμη όσον αφορά τα διαρθρωτικά ταμεία·
7. ζητεί, συνεπώς, την ανάπτυξη ενός πιο αποφασιστικού και χωρίς αποκλεισμούς μηχανισμού επικοινωνίας, ικανού να δημιουργήσει μια θετική και ελκυστική επιχειρηματολογία σχετικά με τη χρήση των ταμείων.

Ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου

8. υπενθυμίζει ότι το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) ήταν το πρώτο χρηματοδοτικό μέσο της ΕΕ που θεσπίστηκε στη Συνθήκη της Ρώμης (1957) και παραμένει το βασικό μέσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με άμεσο θετικό αντίκτυπο στους πολίτες σχετικά με τις πολιτικές απασχόλησης, κοινωνικής ένταξης και παιδείας, ενώ διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στη μεταρρύθμιση των δημοσίων διοικήσεων και της δικαστικής εξουσίας. Συνεπώς, το ΕΚΤ προωθεί την πλήρη απασχόληση, αποσκοπεί στη βελτίωση της παραγωγικότητας της εργασίας και των ίσων ευκαιριών, προωθεί την κοινωνική ένταξη, μειώνει τις ανισότητες στα ποσοστά απασχόλησης αφενός μεταξύ και εντός των ευρωπαϊκών περιφερειών και, αφετέρου, μεταξύ των διαφόρων πόλεων και των αγροτικών περιοχών·

⁽¹⁾ COR 1814/2016.

⁽²⁾ COR 4842/2017.

9. επισημαίνει τον θετικό αντίκτυπο της υλοποίησης των προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ: εκτιμάται ότι, κατά την περίοδο 2007-2014, χάρη στην υποστήριξη του ΕΚΤ, 9,4 εκατομμύρια Ευρωπαίοι πολίτες βρήκαν εργασία και 8,7 εκατομμύρια απέκτησαν επαγγελματικές δεξιότητες ⁽³⁾.

10. εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι πολλά κράτη μέλη έχουν μειώσει τη συγχρηματοδότηση μέτρων του ΕΚΤ —συχνά, επίσης ως αποτέλεσμα των πολιτικών δημοσιονομικής εξυγίανσης— και, συνεπώς, ζητεί από τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν για την εξασφάλιση επαρκούς εθνικής συγχρηματοδότησης·

11. επισημαίνει, ωστόσο, τον ρόλο ενός «αυτόματου σταθεροποιητή» —που ενισχύθηκε τα τελευταία χρόνια της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού— τον οποίο διαδραμάτισε το ΕΚΤ στη στήριξη των μέτρων του ευρωπαϊκού σχεδίου για την ανάκαμψη της οικονομίας κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης, αποδεικνύοντας κατ' αυτόν τον τρόπο επαρκή ευελιξία, μέσω της αύξησης της ενωσιακής συγχρηματοδότησης και της διαφοροποίησης της προχρηματοδότησης, για την προστασία των κοινωνικών επενδύσεων σε περιοχές που υφίστανται ασύμμετρους οικονομικούς κλυδωνισμούς, καθώς και στην αντιμετώπιση κλήσεων και παρεμβαίνοντας υπέρ των πλέον ευάλωτων και ευπαθών ομάδων·

12. ζητεί να υπάρξει μεγαλύτερη σύζευξη του ποσοστού των κοινωνικά αποκλεισμένων ατόμων με τα χορηγούμενα χρηματοδοτικά κονδύλια. Υπογραμμίζει δε ότι μια πιο εδαφικά στοχευμένη και περισσότερο τοποκεντρική προσέγγιση όσον αφορά τη χρήση των ταμείων θα μεγιστοποιήσει την αποδοτικότητα και την αποτελεσματικότητα της παρεχόμενης ενίσχυσης·

13. επισημαίνει επίσης ότι ο ρόλος του ΕΚΤ, όσον αφορά το συνολικό μερίδιο των δημοσίων επενδύσεων σε κοινωνικές πολιτικές, παραμένει ζωτικής σημασίας, δεδομένου ότι οι ελάχιστες ελλείψεις επενδύσεων σε κοινωνικές υποδομές εκτιμώνται σε 100-150 δισεκατ. ευρώ ετησίως στην ΕΕ, ποσό το οποίο αντιπροσωπεύει συνολική έλλειψη επενδύσεων 1,5 τρισ. ευρώ κατά την περίοδο 2018-2030. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) δεν αντισταθμίζει αυτήν την έλλειψη παρά σε πολύ περιορισμένο βαθμό, καθώς σήμερα μόλις το 4 % της εγκεκριμένης χρηματοδότησης υποστηρίζει έργα κοινωνικών υποδομών. Η ΕπΙ υπογραμμίζει την ανάγκη επίτευξης ισορροπίας και αποφυγής των αλληλοεπικαλύψεων μεταξύ των σχεδιαζόμενων συγχρηματοδοτούμενων από το ΕΚΤ επενδύσεων στο κοινωνικό κεφάλαιο και τις κοινωνικές επενδύσεις και τις επενδύσεις στις δεξιότητες και στο ανθρώπινο κεφάλαιο στο πλαίσιο ενός δυναμικού μελλοντικού ταμείου InvestEU·

14. επικροτεί τα μέτρα που θεσπίστηκαν κατά την περίοδο 2014-2020 για την ενίσχυση του ρόλου του ΕΚΤ —τόσο για ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης όσο και για την κοινωνική ένταξη— όπως η παροχή μιας ελάχιστης εγγυημένης ποσόστωσης για το ΕΚΤ, ειδικές παρεμβάσεις υπέρ της Πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων (ΠΑΝ), έμφαση στα αποτελέσματα και στις επιδόσεις·

15. υπογραμμίζει τα θετικά αποτελέσματα που έχουν επιτευχθεί μέχρι στιγμής στην τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού, όπως προκύπτει από την *Strategic Report 2017* (Στρατηγική Έκθεση 2017): 4,2 εκατομμύρια άνεργοι και 2,1 εκατομμύρια ανενεργά άτομα συμμετείχαν σε δράσεις σχετικά με τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας· επενδύσεις ύψους 14,6 δισεκατομμυρίων ευρώ στην εκπαίδευση και στην κατάρτιση, με 700 000 άτομα να έχουν βελτιώσει τις δεξιότητές τους και 634 000 άτομα με αναπηρίες να έχουν βρει μια θέση εργασίας·

16. επισημαίνει την υψηλή ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία του ΕΚΤ την προηγούμενη και την τρέχουσα περίοδο προγραμματισμού, καθώς οι παρεμβάσεις του ΕΚΤ έφεραν σε πολλά κράτη μέλη και περιφέρειες απτά και ποσοτικοποίησιμα αποτελέσματα στην αντιμετώπιση ζητημάτων όπως τα υψηλά ποσοστά ανεργίας, η δημογραφική πτώση και η φτώχεια που θεωρούνται ευρωπαϊκές προτεραιότητες στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»·

17. υπογραμμίζει πόσο σημαντικό είναι να διατεθεί ένα σημαντικό μέρος των πόρων για την ενίσχυση και την ανάπτυξη ικανοτήτων των τοπικών και των περιφερειακών δημόσιων διοικήσεων, προκειμένου να υποστηριχθούν κατά την υλοποίηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, μεταξύ άλλων, σύμφωνα με το σχέδιο μεταρρύθμισης του κάθε κράτους μέλους·

18. εκφράζει, ωστόσο, την ανησυχία της για τις καθυστερήσεις στην εφαρμογή των μέτρων που αποσκοπούν στην ενθάρρυνση της ενσωμάτωσης των περιθωριακών και των αγροτικών περιοχών, επιδεικνύοντας μεγαλύτερη προσοχή στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης σε υποβαθμισμένες αστικές και αγροτικές περιοχές, ιδίως όσον αφορά την οικονομική και κοινωνική ένταξη των νέων·

⁽³⁾ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «*Ex-post evaluation of the 2007-2013 ESF Programmes*» (Εκ των υστέρων αξιολόγηση των προγραμμάτων του ΕΚΤ κατά την περίοδο 2007-2013) (SWD(2016) 452 final)

Κοινωνική διάσταση των ευρωπαϊκών πολιτικών

19. θεωρεί ότι ο Ευρωπαϊκός Πυλώνας Κοινωνικών Δικαιωμάτων είναι σημαντικός για τη συμβολή της ΕΕ στην οικονομική και κοινωνική πρόοδο, στην καταπολέμηση των διακρίσεων και του κοινωνικού αποκλεισμού, στην προσαρμογή των πολιτών στις ανάγκες της αγοράς εργασίας, στη βελτίωση των δεξιοτήτων τους για να αντεπεξέλθουν στην ψηφιακή επανάσταση, στην προστασία τους από τις ολοένα αυξανόμενες απειλές και αβεβαιότητες εντός και εκτός των συνόρων της ΕΕ·

20. επαναλαμβάνει τη σημασία που έχει για τις παραμεθόριες περιφέρειες η προαγωγή της διασυνοριακής κινητικότητας των εργαζομένων, μέσω της εξάλειψης των φραγμών στο εργατικό δίκαιο και την κοινωνική ασφάλιση (κατάργηση των φορολογικών εμποδίων, εξαγωγή των παροχών ανεργίας και δυνατότητα μεταφοράς των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων). Επαναλαμβάνει επίσης ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στον τομέα της παροχής συμβουλών σε μετακινούμενους εργαζομένους που χρησιμοποιούν τις Ευρωπαϊκές Υπηρεσίες Απασχόλησης (EURES) ή υφιστάμενες διασυνοριακές δομές⁽⁴⁾·

21. υπογραμμίζει την ιδιαίτερη σημασία του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, ο οποίος θέτει την κοινωνική διάσταση στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής ατζέντας. Υπογραμμίζει, εν προκειμένω, την ανάγκη συντονισμού των στρατηγικών και των στόχων που απαιτούνται μεταξύ του κοινωνικού πυλώνα και του ΕΚΤ⁽⁵⁾ και ζητεί να αντικατοπτριστούν στα προγράμματα που υποστηρίζει το ΕΚΤ όσες από τις 20 βασικές αρχές που περιέχονται στον πυλώνα κρίνονται ενδεδειγμένες προς τον σκοπό αυτό·

22. συνιστά η εφαρμογή των αρχών του κοινωνικού πυλώνα στον προγραμματισμό του ΕΚΤ να λαμβάνει δεόντως υπόψη την ανάγκη ανάπτυξης ολοκληρωμένων δράσεων που να αντικατοπτρίζουν τις εδαφικές ιδιαιτερότητες και τις μεσοπρόθεσμες τάσεις της αγοράς εργασίας της ΕΕ, όπως αυτές διατυπώνονται από την τοπική και την περιφερειακή αυτοδιοίκηση και διαφαίνονται με βάση τις εργασιακές προοπτικές στην ΕΕ·

23. υπογραμμίζει τις ισχυρές πτυχές ολοκλήρωσης μεταξύ του κοινωνικού πυλώνα και της πολιτικής συνοχής, δεδομένου ότι η τελευταία —χάρη στο ιδιαίτερο μοντέλο πολυεπίπεδης διακυβέρνησής της— μπορεί να συμβιβάσει την υλοποίηση έργων ευρωπαϊκού «τύπου» με τον σεβασμό των «κοινωνικών συμβάσεων» που χαρακτηρίζουν κάθε κράτος μέλος·

24. κρίνει απαραίτητο η συζήτηση για τον κοινωνικό πυλώνα να συμπληρωθεί με μια πρώτη αξιολόγηση, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, της διαδικασίας και των αποτελεσμάτων εφαρμογής του θεματικού στόχου 9 («Κοινωνική ένταξη και καταπολέμηση της φτώχειας»), σε συνδυασμό με τα πρότυπα κοινωνικής πρόνοιας των διαφόρων κρατών μελών και τις κρίσεις/μετασχηματισμούς που αυτά διέρχονται, λαμβανομένου υπόψη του στοιχείου ότι θα ήταν δύσκολο να κατανοηθεί η συμβολή του στόχου αυτού στον «πυλώνα» χωρίς να γίνεται αναφορά στην πραγματική κατάσταση.

25. ζητεί να αποφευχθούν πιθανές αλληλεπικαλύψεις μεταξύ ενός μελλοντικού προγράμματος διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και των δυναμικών τομέων στήριξης των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που άπτονται των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, μέσα από μια θεματική συγκέντρωση, η οποία βασίζεται, επί του παρόντος, στους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και, σε μεταγενέστερο στάδιο, θα στηριχθεί στη διάδοχη στρατηγική της. Προς τούτο, ζητεί να οριστεί το εύρος των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που δικαιούνται στήριξη εκ μέρους της ΕΕ βάσει των αρμοδιοτήτων και της προστιθέμενης αξίας της ΕΕ, καθώς και να εφαρμοστεί μια σαφής διάκριση μεταξύ της επιλέξιμης στήριξης βάσει της πολιτικής συνοχής (άρθρο 175) και της επιλέξιμης χρηματοδοτικής στήριξης βάσει της διοικητικής συνεργασίας (άρθρο 197)·

Συστάσεις για την περίοδο μετά το 2020

26. ελπίζει ότι η διαδικασία για τον ορισμό της πρότασης για το επόμενο ΠΔΠ (πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο) θα δρομολογηθεί εγκαίρως, ούτως ώστε να καταστεί δυνατή η κατάλληλη συμμετοχή των πολιτών και των βασικών ενδιαφερομένων φορέων, αποφεύγοντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, χρονοβόρες διαδικασίες στην υιοθέτηση κανονισμών και κατευθυντήριων γραμμών που καθυστέρησαν την έναρξη της τρέχουσας περιόδου προγραμματισμού·

27. υπενθυμίζει, σε συνέχεια της μελέτης της ΕτΠ με θέμα «Τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου στην προώθηση της κοινωνικής συνοχής στις πόλεις και τις περιφέρειες της Ευρώπης», τον αυξανόμενο ρόλο που καλείται να διαδραματίσει το ΕΚΤ κατά τα προσεχή έτη, ιδίως όσον αφορά τις προκλήσεις που θέτουν τα εξής: η μακροχρόνια ανεργία, η ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας, η γήρανση του πληθυσμού και η περιθωριοποίηση εσωτερικών, απόκεντρων και μεθοριακών περιοχών, η πληθυσμιακή συρρίκνωση της υπαίθρου, οι δημογραφικές αλλαγές λόγω της μετανάστευσης, η ένταξη των προσφύγων και των μεταναστών, η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού στις αστικές περιοχές, ορισμένες ελλείψεις δεξιοτήτων και η προσαρμογή της γενικής, της επαγγελματικής και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην τεχνολογική εξέλιξη, η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού των μειονεκτούσων ομάδων, η προαγωγή της εκπαίδευσης —από την προσχολική

⁽⁴⁾ COR 1319/2014

⁽⁵⁾ COR-03141/2017.

εκπαίδευση μέχρι την επιμόρφωση των ηλικιωμένων ατόμων— και τα μέτρα στήριξης για ενήλικες με χαμηλό επίπεδο γνώσεων και δεξιοτήτων, καθώς και η προσαρμογή των εκπαιδευτικών προδιαγραφών στις ανάγκες της αγοράς εργασίας της ΕΕ·

28. επιμένει ότι πρέπει να υπάρχει συμπληρωματικότητα μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση (ΕΤΠΠ) και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ), ως μέρους των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ), καθότι το ΕΤΠΠ αποτελεί μηχανισμό χορήγησης βραχυπρόθεσμης βοήθειας, ενώ τα μακροπρόθεσμα μέτρα υποστηρίζονται από τα ΕΔΕΤ και μπορούν να λειτουργήσουν ως μέτρα παρακολούθησης στα πεδία δράσης του ΕΤΠΠ·

29. υπογραμμίζει την ιστορική σημασία της τρέχουσας ψηφιακής επανάστασης και τις συνέπειες της έντονης αναδιάρθρωσης της αγοράς εργασίας που η ίδια δρομολογεί και θα δρομολογήσει ακόμη περισσότερο στο μέλλον, επισημαίνοντας τις προκλήσεις που θέτει αυτό το φαινόμενο στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης όσον αφορά την προσαρμογή στις νέες απαιτούμενες δεξιότητες και την ενίσχυση των ευκαιριών μάθησης που προσφέρονται σε όλους τους πολίτες σε κάθε εκπαιδευτική βαθμίδα, είτε πρόκειται για τη γενική εκπαίδευση, είτε για την επαγγελματική κατάρτιση ή την τριτοβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση·

30. προτείνει να καθοριστεί στο μέλλον, στο πλαίσιο του ΕΚΤ, ένα σύνολο βασικών μέτρων, ώστε να εξασφαλίζεται στους λιγότερο ευνοημένους νέους η πρόσβαση σε ένα ελάχιστο επίπεδο σπουδών και να τους προσφέρονται τα αναγκαία μέσα για την απόκτηση κατάλληλου επιπέδου δεξιοτήτων·

31. θεωρεί ιδιαίτερα σκόπιμο να εξασφαλιστεί η αναγκαία ευελιξία ώστε ο προγραμματισμός του ΕΚΤ να μπορεί να προσαρμόζεται στις νέες προκλήσεις που ενδέχεται να προκύψουν·

32. επιβεβαιώνει την ανάγκη να υποστηριχθεί αυτή η ψηφιακή επανάσταση με την ενθάρρυνση της ενοποίησης των επενδύσεων στον ψηφιακό χώρο, αφενός, και των παρεμβάσεων στους ανθρώπους, αφετέρου, συμπεριλαμβανομένων και όσων δραστηριοποιούνται σε τοπικούς και σε περιφερειακούς δημόσιους οργανισμούς·

33. θεωρεί, επομένως, ότι οι προκλήσεις που θέτει η ανάγκη για προσαρμογή στις τεχνολογικές αλλαγές και η παγκοσμιοποίηση απαιτούν, προκειμένου να αντιμετωπιστούν επιτυχώς, την ολοκληρωμένη συνδρομή των διαφόρων ευρωπαϊκών μέσων παροχής κινήτρων και υποστήριξης, τα οποία θα χρησιμοποιηθούν με αμοιβαία ενισχυόμενο τρόπο για την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στις αντίστοιχες στρατηγικές έξυπνης εξειδίκευσης (*smart specialisation strategies*)·

34. είναι πεπεισμένη ότι, για την αντιμετώπιση των προκλήσεων αυτών, το ΕΚΤ είναι σκόπιμο να παραμείνει αναπόσπαστο τμήμα των ΕΔΕΤ και βασική συνιστώσα της περιφερειακής πολιτικής συνοχής, ώστε να αξιοποιηθεί κάθε δυνατή συνέργεια στο πεδίο της ένταξης με δράσεις που χρηματοδοτούνται από τα άλλα διαρθρωτικά ταμεία καθώς και τα ταμεία αγροτικής ανάπτυξης. Το ΕΚΤ πρέπει να αλληλεπιδρά ουσιαστικά με άλλα διαρθρωτικά ταμεία —ιδίως δε με το ΕΤΠΑ— με σκοπό την επίτευξη μιας ολοκληρωμένης περιφερειακής πολιτικής, μέσω κοινών μέτρων στο πλαίσιο διαφόρων διαρθρωτικών ταμείων·

35. είναι επίσης πεπεισμένη ότι το ΕΚΤ θα πρέπει να παραμείνει ένα ταμείο επιμερισμένης διαχείρισης και, κατά συνέπεια, απορρίπτει κατηγορηματικά κάθε πρόταση που αποσκοπεί στο να συνδέσει το ΕΚΤ με ένα μοντέλο άμεσης διαχείρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως απορρίπτει, επίσης, οποιαδήποτε δυνατότητα συγκέντρωσης υπό την αποκλειστική ευθύνη των κρατών μελών, εκτός αν αυτό προκύπτει κατ' ανάγκη από τις θεσμικές ρυθμίσεις του εκάστοτε κράτους μέλους·

36. πιστεύει ότι ένας σημαντικός παράγοντας επιτυχίας για την εφαρμογή του ΕΚΤ είναι η προσέγγιση από τη βάση προς την κορυφή, η οποία καθιστά δυνατή την καλύτερη προσαρμογή των παρεμβάσεων στις ανάγκες των δικαιούχων, εφαρμόζοντας τη μέθοδο της εταιρικής σχέσης μεταξύ των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, των κρατών μελών και των περιφερειακών και τοπικών αρχών καθώς και των οικονομικών και κοινωνικών παραγόντων της εκάστοτε περιοχής·

37. ζητεί τη θέσπιση ειδικών μηχανισμών, σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, για το συντονισμό μεταξύ του ΕΚΤ και των άλλων ΕΔΕΤ και λοιπών μέσων. Αυτοί οι μηχανισμοί πρέπει να επιτρέπουν συμπληρωματικότητες στο επίπεδο των δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων δυνατοτήτων στήριξης από πολλαπλές πηγές χρηματοδότησης στο πλαίσιο της ίδιας δραστηριότητας·

38. συμφωνεί με την προοπτική ενσωμάτωσης στο ΕΚΤ άλλων ταμείων που δραστηριοποιούνται στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής και της πολιτικής απασχόλησης (ΕΚΤ + ή γενικό ταμείο), με την προϋπόθεση ότι τούτο θα μπορούσε να οδηγήσει σε επίτευξη συνεργειών και ότι τα εν λόγω ταμεία πρέπει και αυτά να ακολουθούν το μοντέλο της επιμερισμένης διαχείρισης. Αυτές οι συνέργειες θα ήταν ιδιαίτερα εμφανείς στην περίπτωση του Ταμείου Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (TAME), το οποίο λειτουργεί στη βάση μοντέλου επιμερισμένης διαχείρισης·

39. επισημαίνει ότι το ΕΚΤ θα συνεχίσει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο σε περιφερειακό και σε τοπικό επίπεδο όσον αφορά τόσο την αντιμετώπιση του προβλήματος της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και τη μετάβαση από την εκπαίδευση και την κατάρτιση στην απασχόληση, όσο και τη βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος με σκοπό την επίλυση των προβλημάτων αυτών·
40. εφιστά την προσοχή στο γεγονός ότι οι ανάγκες των επιχειρήσεων σε δεξιότητες στις διάφορες περιφέρειες μπορούν να εξασφαλιστούν μέσω της περιφερειακής προσαρμογής του ΕΚΤ, με τη λήψη κατάλληλων μέτρων όσον αφορά τις δεξιότητες και με την αντιστοίχιση των απόμων που αναζητούν εργασία με τους εργοδότες. Σε περιφερειακό επίπεδο, το ΕΚΤ είναι κείριος σημασίας για την ανάπτυξη δεξιοτήτων, διότι μπορεί να εξασφαλίσει ειδικευμένο εργατικό δυναμικό. Είναι εξίσου σημαντικό για την προσαρμογή ορισμένων τομέων, όπως, λόγω χάρη, αυτών που αντιμετωπίζουν μείζονες προκλήσεις ως συνέπεια της ψηφιοποίησης·
41. εκφράζει, ταυτόχρονα, ανησυχία ότι η δημιουργία του γενικού ΕΚΤ θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα μια συνολική μείωση των πόρων υπέρ της απασχόλησης και της κοινωνικής ένταξης, ή και την αποδυνάμωση του ρόλου των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στον προγραμματισμό και στη διαχείριση αυτών των ταμείων·
42. συμμερίζεται την ανάγκη μεγαλύτερης προβολής του ΕΚΤ στο πλαίσιο του ΠΔΠ, θεωρώντας σκόπιμο —στο πλαίσιο του τομέα που αφορά την πολιτική συνοχής— να δημιουργηθούν επιμέρους υποτομείς για την οικονομική, εδαφική και κοινωνική συνοχή αντιστοίχως, επιδιώκοντας, γενικά, μεγαλύτερη διαφάνεια της διάρθρωσης του ΠΔΠ, έτσι ώστε οι Ευρωπαίοι πολίτες να μπορούν να αντιλαμβάνονται καλύτερα τις προτεραιότητες της ΕΕ·
43. εκφράζει τη λύπη της για το ότι στην πρόσφατη ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Ένα νέο, σύγχρονο Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο για μια Ευρωπαϊκή Ένωση που υλοποιεί αποτελεσματικά τις προτεραιότητές της μετά το 2020»⁽⁶⁾ παραλείπεται η πληροφόρηση σχετικά με το πώς θα πρέπει το επόμενο ΠΔΠ να αντιμετωπίσει τις κοινωνικές προκλήσεις για την ΕΕ και δεν παρέχεται περιθώριο στους ενδιαφερόμενους φορείς ώστε να διαμορφώσουν την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το επόμενο ΠΔΠ, η οποία αναμένεται να παρουσιαστεί στις 2 Μαΐου 2018·
44. επαναλαμβάνει ότι η επίτευξη των στόχων της οικονομικής ανάπτυξης καθώς και της κοινωνικής ένταξης απαιτεί μια σφαιρική και ολοκληρωμένη προσέγγιση η οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί καλύτερα με την εφαρμογή προγραμμάτων στα οποία συμμετέχουν περισσότερα ταμεία ή ένα ταμείο με ευρύ και ευέλικτο πεδίο εφαρμογής. Ως εκ τούτου, η ΕΤΠ αναγνωρίζει τη σημασία των πολυταμειακών μέσων επίτευξης εδαφικών στόχων, όπως τα πολυταμειακά επιχειρησιακά προγράμματα (ΤΑΙΠΚ και ΟΕΕ) και απορρίπτει κάθε προσπάθεια εισαγωγής της απαίτησης εφαρμογής μονοταμειακών προγραμμάτων·
45. ελπίζει, ως εκ τούτου, να υπάρξει περαιτέρω εναρμόνιση —αλλά και εξορθολογισμός— του κανονισμού περί κοινών διατάξεων, έτσι ώστε οι διαφοροποιήσεις, τα κενά και οι αλληλεπικαλύψεις των κανόνων λειτουργίας των ταμείων να περιορίζονται στο ελάχιστο και οι κανόνες να ορίζονται με απλό και διαφανή τρόπο, παρέχοντας επαρκή ευελιξία για την ανάπτυξη εξατομικευμένων λύσεων σε εθνικό, σε περιφερειακό και σε τοπικό επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της επέκτασης των εργαλείων που εφαρμόζουν την προσέγγιση «πληρωμή με βάση τα αποτελέσματα», καθώς και των κοινών σχεδίων δράσης και των απλουστευμένων επιλογών κόστους. Ζητεί, προς τούτο, περαιτέρω καθοδήγηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσον αφορά τη χρήση των απλουστευμένων επιλογών κόστους σε όλα τα επίπεδα, χωρίς περιορισμούς ή απαιτήσεις για τα ελάχιστα όριά τους·
46. υπενθυμίζει τον καθοριστικό ρόλο που διαδραματίζει το ΕΚΤ στην παρακολούθηση των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση, την εκπαίδευση και την κοινωνική ένταξη οι οποίες περιλαμβάνονται στις ειδικές ανά χώρα συστάσεις και προτρέπει για μια καλύτερη ευθυγράμμιση ενός μεταρρυθμισμένου Ευρωπαϊκού Εξαμήνου με την πολιτική συνοχής. Το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο πρέπει όντως να εκδημοκρατιστεί περαιτέρω σε ευρωπαϊκό και σε εθνικό επίπεδο, να οριστεί καλύτερα όσον αφορά την ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία και τη σχέση του με τις αρμοδιότητες της ΕΕ, καθώς και να επικεντρωθεί περισσότερο στην ανάληψη ίδιας ευθύνης· στο ζήτημα αυτό, θα μπορούσε να συμβάλει η υιοθέτηση ενός κώδικα δεοντολογίας, ο οποίος θα θεσπίζει πρότυπα για τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών αρχών, καθώς και η θέπιση «διαρθρωμένου διαλόγου για την πορεία της συνοχής στην Ευρώπη», ο οποίος θα πρέπει να ενσωματωθεί στη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου·
47. είναι, επομένως, αντίθετη προς την απλή υπαγωγή της πολιτικής συνοχής στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, πράγμα το οποίο θα υπονόμει το καθεστώς της, όπως αυτό κατοχυρώνεται στις Συνθήκες. Αντ' αυτού, τάσσεται υπέρ της διαρθρωμένης συμμετοχής των περιφερειακών και των τοπικών αρχών ως εταίρων στη διαδικασία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, της ενσωμάτωσης μιας εδαφικής ανάλυσης στο σύνολο της διαδικασίας και της θέπισης ειδικών εδαφικών συστάσεων, όπου αυτό είναι δυνατό·
48. προτείνει να εξεταστεί, σε συνάρτηση με τις γνωμοδοτήσεις της ΕΤΠ με θέμα «Το ΑΕγγΠ και άλλοι δείκτες τοπικής ανάπτυξης» και με θέμα «Το μέλλον της πολιτικής για τη συνοχή μετά το 2020», η δυνατότητα εφαρμογής, εκτός από το ΑΕγγΠ, και άλλων δεικτών που συνυπολογίζουν τα κοινωνικά, περιβαλλοντικά και δημογραφικά στοιχεία, όπως ο ευρωπαϊκός δείκτης κοινωνικής προόδου (*European Social Progress Index*).

Βρυξέλλες, 22 Μαρτίου 2018.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽⁶⁾ COM(2018) 98 final, δημοσιεύτηκε στις 14 Φεβρουαρίου 2018.